

Hodnocení hospodářské úrovně ČR v kontextu jiných zemí

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2007, v07-01</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>15. – 22. 1. 2007</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1077</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>EU.2</i>
Zveřejněno dne:	<i>19. února 2007</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Od roku 1997 v našich šetřeních opakovaně sledujeme, jak veřejnost vnímá hospodářskou úroveň České republiky, a to prostřednictvím otázky, která zároveň umožňuje toto hodnocení zasadit do kontextu vnímání hospodářské úrovně dalších devíti vybraných evropských států, mezi kterými jsou zastoupeny jak tradiční rozvinuté tržní ekonomiky, tak země, které podobně jako ČR procházely od přelomu 80. a 90. let minulého století ekonomickou transformací. Ze získaných pozitivních hodnocení pak lze vytvořit žebříček subjektivně vnímané ekonomické úspěšnosti těchto států a sledovat umístění ČR mezi nimi.¹

Tabulka 1: Aktuální hodnocení ekonomické úrovně vybraných zemí (%)

	velmi dobře	spíše dobře	spíše špatně	velmi špatně
Bulharsko	0	19	48	23
Česká republika	3	68	26	2
Maďarsko	3	54	29	3
Německo	59	37	2	0
Polsko	3	51	37	4
Rakousko	57	39	1	1
Rumunsko	0	5	36	53
Rusko	1	10	49	34
Slovensko	2	49	40	5
Slovinsko	12	49	20	3

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku tvoří odpovědi „neví“.

¹ Otázka: „Jak byste hodnotil země, které Vám přečtu, podle jejich hospodářské úrovně? Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko.“ Nabídka odpovědí: Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.

Tabulka 2: Pořadí zemí podle podílu příznivého hodnocení hospodářské úrovně

	II/1997		I/1998		II/1999		II/2000		II/2001		II/2002	
1.	Německo	97	Německo	96	Německo	97	Německo	97	Německo	98	Německo	98
2.	Rakousko	95	Rakousko	95	Rakousko	96	Rakousko	97	Rakousko	96	Rakousko	95
3.	ČR	61	Maďarsko	55	Maďarsko	51	Maďarsko	55	Maďarsko	51	Maďarsko	55
4.	Maďarsko	51	Polsko	53	Polsko	45	Polsko	51	Polsko	47	ČR	55
5.	Polsko	44	Slovinsko	38	Slovinsko	33	Slovinsko	39	Slovinsko	39	Slovinsko	48
6.	Slovinsko	31	ČR	32	ČR	26	ČR	32	ČR	37	Polsko	44
7.	Slovensko	26	Slovensko	27	Slovensko	14	Slovensko	20	Slovensko	15	Slovensko	25
8.	Bulharsko	3	Bulharsko	4	Bulharsko	4	Bulharsko	8	Bulharsko	6	Bulharsko	9
9.	Rumunsko	2	Rusko	2	Rumunsko	1	Rumunsko	2	Rumunsko	2	Rusko	3
10.	Rusko	1	Rumunsko	1	Rusko	0	Rusko	1	Rusko	1	Rumunsko	1

(pokračování)

	I/2003		I/2004		II/2005		II/2006		I/2007	
1.	Německo	95	Rakousko	94	Německo	95	Německo	95	Německo	96
2.	Rakousko	94	Německo	93	Rakousko	94	Rakousko	95	Rakousko	96
3.	Maďarsko	54	Maďarsko	50	Maďarsko	62	ČR	72	ČR	71
4.	Slovinsko	48	Slovinsko	49	ČR	61	Maďarsko	63	Slovinsko	61
5.	Polsko	46	ČR	45	Polsko	56	Polsko	54	Maďarsko	57
6.	ČR	46	Polsko	44	Slovinsko	50	Slovinsko	52	Polsko	54
7.	Slovensko	22	Slovensko	26	Slovensko	49	Slovensko	49	Slovensko	51
8.	Bulharsko	9	Bulharsko	13	Bulharsko	15	Bulharsko	18	Bulharsko	19
9.	Rusko	4	Rusko	7	Rusko	10	Rusko	13	Rusko	11
10.	Rumunsko	3	Rumunsko	4	Rumunsko	4	Rumunsko	8	Rumunsko	5

Jak je patrné z tabulek 1 a 2, čelo žebříčku vybraných zemí dlouhodobě tvoří Německo a Rakousko, jejichž ekonomickou úroveň česká veřejnost téměř jednomyslně hodnotí jako dobrou. Česká republika se pak v aktuálním hodnocení hospodářské úrovně ze strany obyvatel ČR pohybuje hned za nimi na třetím místě, a to s poměrně zřetelným náskokem před čtvrtým Slovinskem a ostatními postsocialistickými státy, jejichž ekonomickou úroveň dotázaní rovněž hodnotili. Velmi dobře nebo spíše dobře hospodářskou úroveň ČR v současnosti vnímá sedm z deseti (71 %) občanů starších 15 let, přičemž však naprostá většina z nich v tomto případě volí možnost „spíše dobře“ (68 %), zatímco hodnocení „velmi dobře“, které v případě Německa i Rakouska převažovalo, se zde objevovalo pouze sporadicky (3 %). Pokud jde o Slovinsko, jehož faktickou hospodářskou vyspělost začíná česká veřejnost brát stále ve větší míře na vědomí, v jeho případě za pozornost stojí nejen celkový nárůst pozitivního hodnocení spojený s posunem v žebříčku na čtvrté místo, ale zejména v kontextu zbývajících postsocialistických států včetně ČR relativně vysoký podíl hodnocení „velmi dobře“. Také podíl nepříznivého hodnocení hospodářské úrovně je u Slovinska ze všech hodnocených států s výjimkou Německa a Rakouska relativně nejmenší. Pokud bychom z výsledků vyloučili podíl nerozhodných odpovědí, který je v případě Slovinska relativně vysoký, pak by jeho hodnocení bylo už téměř srovnatelné s hodnocením ekonomické úrovně ČR. Za Slovinskem se v nevýrazných rozestupech seřadily Maďarsko, Polsko a Slovensko, u nichž se podíl pozitivního hodnocení pohyboval stále ještě nad nebo alespoň na hranici jedné poloviny, přičemž statisticky významně převažoval nad podílem nepříznivého hodnocení. Konec žebříčku s poměrně nízkými podíly příznivého hodnocení tvoří Bulharsko, Rusko a Rumunsko.

Časové srovnání výsledků hodnocení České republiky ukazuje, že od posledního šetření uskutečněného loni v únoru se pohled české veřejnosti na úroveň české ekonomiky statisticky významně nezměnil. Aktuální výzkum tak fakticky potvrdil výrazné zlepšení hodnocení zaznamenané v letech 2005 - 2006. Stávající hodnocení ekonomické úrovně ČR se pohybuje prakticky na úrovni

svého historického maxima zaznamenaného v únoru 2006. Hodnocení ekonomické úrovně ostatních států se v porovnání s minulým šetřením statisticky významně změnilo kromě již zmiňovaného Slovinska s nárůstem pozitivního hodnocení o 9 procentních bodů ještě v případě Maďarska, kde naopak podíl příznivého hodnocení poklesl, a to o 6 procentních bodů. Ostatní zaznamenané změny nejsou statisticky významné.

Hospodářskou úroveň České republiky relativně příznivěji hodnotí dotázaní s dobrou životní úrovní, absolventi vysokých škol, podnikatelé a živnostníci, Pražané, obyvatelé větších měst s populací nad 80 tisíc a stoupenci ODS. Kritické postoje naopak poněkud častěji vyjadřovali respondenti se špatnou životní úrovní, základním vzděláním, důchodci, nezaměstnaní, nekvalifikovaní dělníci, dotázaní z jihozápadu Čech nebo ze střední Moravy, lidé z obcí a menších měst do 15 tisíc obyvatel a voliči KSČM.